Nr. 1. 1937.

# Gazeta Urzędowa
## POWIATU KATOWICKIEGO

Redakcja i Administracja: Katowice — Wydział Powiatowy, ul. Marsz. Piłsudskiego nr. 45, III. piętro pokój nr. 46 — tel. 319-91 — konto P. K. O. 300.235.

Za redakcję: Franciszek Bąk — Wydział Powiatowy

**Katowice, sobota, dnia 9 stycznia 1937 r.**

# DZIAŁ URZĘDOWY.

## Zarządzenia władz.

Starostwo Katowickie
Nr. G. — 55/1.

Dot. projekt budowy linii napowietrznej wysokiego napięcia 30 K. V. od granic zakładu górniczego „Elektrownia Mikołaj" do Huty „Baildon" Huty „Pokój".

### OBWIESZCZENIE.

Dyrekcja Rudzkiego Gwarectwa Węglowego wniosła dnia 28. lipca 1936 r. do Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego prośbę o zezwolenie na budowę linii napowietrznej wysokiego napięcia 30 K V od granic terenu zakładu górniczego „Elektrownia Mikołaj", należącego do Rudzkiego Gwarectwa Węglowego, położonego na terenie gminy Ruda do Huty Baildon w Katowicach i Huty Pokój w Nowym Bytomiu, należących do Huty Pokój Śląskie Zakłady Górniczo-Hutnicze S. A.

Trasa projektowanej linii jest następująca: pola położone na terenach gmin Ruda i Nowy Bytom — osiedle Nowy Bytom — pola położone na terenie gmin Bykowina, Świętochłowice i Wielkie Hajduki — Katowice-Załęże i Katowice-Dąb.

Termin rozprawy komisyjnej na miejscu budowy podany zostanie do wiadomości dodatkowo po rozpatrzeniu ewentl. sprzeciwów.

W związku z powyższym w Starostwie w Katowicach wyłożony do publicznego wglądu zostanie projekt budowy wraz z planami w czasokresie 14-dniowym po dniu ogłoszenia obwieszczenia w Gazecie Urzędowej powiatu katowickiego. W terminie powyższym należy posłać sprzeciwy do Starostwa w Katowicach.

Katowice, dnia 8 stycznia 1937 r.

Starosta
w z.
(—) Dr. Gawlas.

### OKÓLNIK Nr. 89
z dnia 5 grudnia 1936 r.
**Instrukcja w sprawie nadzoru nad cenami.**
(Nr. Apr. 89-28-1)

(Dokończenie z nr. 52)

**Sankcje karne.**

Za przekroczenie przepisów rozporządzenia z 20. II. 1923 r. t. j. za:

1) brak cennika przedmiotów powszedniego użytku,

2) brak cen na takich przedmiotach,

3) odmówienie wydania rachunku kupującemu;

4) brak rachunków (faktur) i odmówienie okazania ich na żądanie władzy administracji ogólnej (nie dotyczy to detalicznych sprzedawców artykułów spożywczych, zaopatrujących się w te artykuły bezpośrednio u drobnych producentów rolnych),

5) pobieranie cen wyższych od ujawnionych na towarze lub w cenniku,

6) przekroczenie zarządzeń wydanych na podstawie § 2 rozporządzenia

należy winnych pociągać do odpowiedzialności karno-administracyjnej, przy czym na zasadzie art. art. 5 § 1 p. 4 i 8 § 1 przepisów wprowadzających kod. karny i prawo o wykroczeniach (Dz. U. R. P. Nr. 60 poz. 573 z 1932 r.) maksymalny wymiar kary nie może przekraczać 1.000 zł. grzywny lub 1 mies. aresztu. Bliższe wyjaśnienia w kwestii sankcji karnych zawiera okólnik Nr. 121 z dn. 11. X. 1932 r. (Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. Nr. 16 poz. 193 z 1932 r.

### B. Ujawnianie zapasów wobec władz.

Obowiązek ujawniania zapasów wobec władz opiera się na rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 października 1923 r. w sprawie ujawniania zapasów przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 110 poz. 875 z 1923 r.).

Upoważnienie do nałożenia obowiązku ujawniania wobec władz zapasów posiadają wyłącznie

wojewódzkie władze administracji ogólnej (P. P. Wojewodowie i Komisarz Rządu na m. st. Warszawę). Obowiązkiem tym można objąć składy fabryczne, hurtowe i detaliczne, lub niektórych z kategorii wymienionych. Obowiązek ten może być nałożony wyłącznie w odniesieniu do przetworów zboża, cukru, tłuszczów jadalnych pochodzenia zwierzęcego, węgla, materiałów włókienniczych i skór, przy czym obowiązek ten może dotyczyć wszystkich lub niektórych z wymienionych artykułów. Ujawnianiu podlegają zapasy o ilości większej od wymienionych w § 3 rozporządzenia.

Ze względu na wyjątkowy charakter rozporządzenia o ujawnianiu zapasów — dopuszczam stosowanie go tylko w wypadkach wyjątkowych, jak ujawnionej spekulacji nie dającej się opanować przy pomocy innych środków, ukrywania towarów i t. p. — zawsze jednak za każdorazową moją uprzednią zgodą.

Obowiązek ujawniania zapasów może więc być nałożony po uzyskaniu mojej zgody i tylko w drodze specjalnego rozporządzenia wojewódzkiej władzy admin. ogólnej, jako obowiązek jednorazowy, lub też, jako obowiązek periodyczny. W rozporządzeniu tym musi być dokładnie określony termin i tryb zgłaszania zapasów.

Za przekroczenie przepisów rozporządzenia z dnia 9 października 1923 r. oraz zarządzeń na jego podstawie wydanych — grozi odpowiedzialność karna, administracyjna na zasadzie art. 5 § 1 p. 4 i art. 8 § 1 przepisów wprowadzających kodeks karny i prawo o wykroczeniach (Dz. U. R. P. Nr. 60 poz. 573 z 1932 r. do wysokości 1.000 zł. grzywny, lub 1 mies. aresztu (v. cyt. w cz. A. okólnik Nr. 121 z 1932 r.)

**C. Wyznaczanie cen przedmiotów powszedniego użytku.**

Od przedmiotów powszedniego użytku — których ceny muszą być ujawnione — należy odróżnić takie artykuły, których ceny mogą być przez władze administracji ogólnej regulowane.

Kompetencje władz administracji ogólnej w zakresie wyznaczania cen opierają się na rozporządzeniu Prezydenta R. P. z dn. 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91 poz. 527), uzupełnionym rozporządzeniem Prezydenta R P. z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 374) oraz na rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 października 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 81 poz. 607), zmienionym rozporządzeniem z dn. 20 września 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82 poz. 722) a którego moc obowiązującą przedłużono ostatnio rozporządzeniem z dnia 10 grudnia 1936 r.

Wyznaczyć ceny z urzędu mają prawo wyłącznie te władze administracji ogólnej, względnie zarządy gmin miejskich, które zostały do tego przez władze przełożone upoważnione w drodze specjalnych rozporządzeń. Rozporządzenie Prezydenta R. P. z dnia 31 sierpnia 1926 r. upoważnia Ministra Spraw Wewnętrznych do regulowania cen. Upoważnienie to może być przekazane: Wojewodom, Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę z prawem dalszego przekazania powiatowym władzom administracji ogólnej, lub zarządom gmin miejskich i wiejskich. Minister Spraw Wewnętrznych uprawnienia swe w zakresie regulowania cen przekazał wojewódzkim władzom administracji ogólnej rozporządzeniem z dnia 29 października 1929 r. (Dz. U. R. P. nr. 81 poz. 607). Obecnie uprawnienia te z wyjątkiem uprawnienia do regulowania cen cegły, przysługują tylko i wyłącznie starostom, z wyjątkiem starostów grodzkich m. st. Warszawy, lub zarządom gmin miejskich lub wiejskich o charakterze miejskim.

W odróżnieniu od obowiązku ujawniania cen przedmiotów powszedniego użytku, gdzie zakres tych przedmiotów nie jest ściśle sprecyzowany przy regulowaniu cen z urzędu są te przedmioty ściśle wyliczone t. j. w żadnym przypadku i pod żadnym pozorem nie można regulować z urzędu cen, wyliczeniem nie objętych. Do przedmiotów, których ceny mogą być regulowane należą: przetwory zbóż chlebowych, mięso, i jego przetwory, odzież, obuwie, nafta, węgiel, żelazo i cegła. Wyznaczanie cen z urzędu innych artykułów byłoby przekroczeniem ustawowych upoważnień z tego powodu jest niedopuszczalne.

Wyznaczanie cen z urzędu winno być traktowane jako środek ostateczny i dlatego może być stosowane tylko w tych wypadkach, gdy ustalenie cen w drodze porozumienia się z przedstawicielami zainteresowanych gałęzi produkcji i handlu okaże się niemożliwe.

Ceny przedmiotów powyżej wymienionych ustalone w drodze porozumienia należy podać do wiadomości publicznej, podkreślając fakt porozumienia się.

Dotyczy to też cen niektórych artykułów przemysłowych (np. nafta, węgiel), ustalonych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, przy czym w wypadku ustalenia cen detalicznych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu — ceny te są obowiązujące.

Dopiero w wypadkach nie dojścia do porozumienia, lub też nie przestrzegania cen w drodze porozumienia ustalonych, należy wyznaczyć ceny z urzędu po uprzednim zasięgnięciu opinii Komisji do wyznaczania cen.

Uprzednia opinia Komisji do wyznaczania cen jest warunkiem niezbędnym, do powzięcia decyzji o wyznaczeniu ceny. Bez zasięgnięcia tej opinii, samo wyznaczenie ceny nie ma znaczenia prawnego. Dlatego ogłaszając ceny wyznaczone z urzędu należy wyraźnie powołać się na fakt zasięgnięcia opinii właściwej Komisji do wyznaczania cen.

Przy organizowaniu Komisji do wyznaczania cen należy zgodnie z postanowieniem § 5 rozporządzenia Min. Spr. Wewnętrznych uwzględniać w grupie przedstawicieli rolnictwa oraz zainteresowanych gałęzi przemysłu i handlu przedstawicieli samorządu gospodarczego t. j. Izb Rolniczych, Izb Przemysłowo-Handlowych oraz Izb Rzemieślniczych. Przewodniczącymi komisji są z urzędu kierownicy władz administracji ogólnej, przy których są one czynne lub ich zastępcy. Komisje te mogą działać też w sekcjach, gdy składają się z większej liczby członków, wówczas należy opracować regulamin. Przewodniczący Komisji są też zawsze przewodniczącymi sekcji.

Zakres działania Komisji (sekcji) obejmuje:

a) opiniowanie na jakie przedmioty z wymienionych w rozporządzeniu należy wyznaczać ceny i w jakiej wysokości,

b) badania kalkulacji cen przedstawionych przez wytwórców i kupców.

c) opiniowanie o wysokości cen na żądanie władz administracyjnych sądów i instytucji publicznych.

Podstawą opinii Komisji oraz wyznaczania cen z urzędu mają być faktyczne koszta produkcji i gospodarczo usprawiedliwione koszta wymiany.

Za pobieranie cen wyższych od wyznaczonych należy pociągać winnych do odpowiedzialności karnej administracyjnej. Maksymalny wymiar kary na zasadzie art. 64 rozp. o post. karno admin. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 365 z 1928 r.), nie może przekroczyć 3,000 zł. lub 6 tygodni aresztu, przy czym władza orzekająca może oznaczyć karę aresztu zastępczego według uznania, nigdy jednak ponad 3 tygodnie. Jednocześnie może być orzeczona konfiskata przedmiotów, do których odnosi się czyn przestępny.

Podtrzymując zasadniczo w dalszym ciągu swą zgodę na wyznaczenie cen: mąki, pieczywa, mięsa słoniny, wyrobów masarskich, smalcu oraz węgla i nafty — zalecam wyjątkową ostrożność w stosowaniu tego środka w obecnej sytuacji gospodarczej, zwłaszcza do tych przedmiotów, których ceny wywierają lub mogą wywierać pewien niekorzystny wpływ na ceny produktów rolnych, jak np. wyznaczenie cen mąki w hurcie może mieć pewien wpływ na kształtowanie się cen zboża. Dlatego też zalecam w kalkulacji cen pieczywa brać pod uwagę wyłącznie ceny mąki według notowań właściwej giełdy, lub rynkowe; wyznaczanie zaś ceny mąki ograniczyć, gdy to jest konieczne, tylko do ceny detalicznej, oczywiście wychodząc też z ceny giełdowej lub rynkowej. Co do mięsa to w związku z wejściem w życie ustawy z dn. 17 kwietnia 1936 r. o uboju zwierząt gospodarskich w rzeźniach, będą wydane odrębne zarządzenia.

Wreszcie doceniając znaczenie poziomu cen chleba — zastrzegam sobie prawo uprzedniego wyrażenia zgody na podwyższenie cen chleba żytniego pytlowego i razowego w miastach wojewódzkich oraz w ważniejszych ośrodkach przemysłowych i konsumcyjnych.

Przy pomocy wyżej omówionych środków t. j. ujawniania cen, zapasów oraz regulowania cen przedmiotów powszedniego użytku mogą władze administracji ogólnej przeciwdziałać gospodarczo nieuzasadnionej zwyżce cen. Rzeczą zaś doświadczenia władz oraz sprawą należytego orientowania się w polityce gospodarczej jest by zastosowane w każdej sytuacji środki były właściwe i odpowiadały zamierzonemu celowi.

Stojąc na stanowisku liberalnej polityki gospodarczej dopuszczam wpływ władz administracji ogólnej za pomocą wspomnianych środków na kształtowanie się cen tylko w wypadkach wyjątkowych, naczelną bowiem zasadą władz administracji ogólnej powinno być unikanie ingerencji na poziom cen tak długo — dopóki nie zaistnieją przyczyny tę ingerencję usprawiedliwiające np. spekulacja. Należy natomiast roztoczyć pieczę nad cenami za pomocą ścisłego przestrzegania obowiązku wywieszania cenników i cen na towarach.

Specjalnie podkreślam, że wielką wagę przywiązuje do stosowania w każdej sytuacji środków odpowiednich. W szczególności chodzi tu o stosowanie środków ostrych i rygorystycznych dopiero w sytuacjach nie dających się opanować przy pomocy środków łagodnych. Jak przed wyznaczeniem cen z urzędu zaleca się wykorzystanie uprzedniego porozumienia z zainteresowanemi branżami, jako środka łagodniejszego od wyznaczenia cen, tak też i w zakresie ujawniania cen do środków ostrych i rygorystycznych, jak kontrola faktur lub nałożenie przymusu ujawniania zapasów należy uciekać się dopiero w ostateczności, gdy inne środki do zwalczania spekulacji okażą się niewystarczające.

Podając powyższe wskazówki do wiadomości i stosowania, polecam P. P. Wojewodom i P. Komisarzowi Rządu dołożyć ze swej strony wszelkich starań, by podległe Panom organa wykonawcze z omówionymi przepisami dokładnie się zapoznały. W innych nieznajomości tych przepisów oraz nieumiejętności ich stosowania będę pociągał do odpowiedzialności służbowej i dyscyplinarnej.

Okólnik niniejszy uchyla moc obowiązującą okólników: Nr. 68 z dn. 19. V. 1932 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 8 poz. 103), Nr. 81 z dnia 10. XII. 1935 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 38 poz. 207) i pism okólnych: Nr. Apr. 27/7-1 z dn. 22. X. 1936 r., Nr. Apr. 89/9-1 z dn, 23. X. 1936 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 31 poz. 217), Nr. Apr. 89/6-3 z dn. 23 X. 1936 r.

(—) Sławoj-Składkowski,
MINISTER

Zał. do okólnika Nr. 89

**Spis artykułów powszedniego użytku, których ceny podlegają ujawnieniu przez handlujących nimi zawodowo.**

**I. Artykuły pochodzenia roślinnego.**

1. Zboża: żyto, pszenica, jęczmień, owies, gryka, proso i i., nasiona lucerny, koniczyny, saradeli i t. p,
2. Przetwory zbożowe i mączne: mąki wszelkie kasze wszelkie, pieczywo, makarony, otręby i t. p.
3. Jarzyny, owoce i ich przetwory: ziemniaki, kapusta, marchew, cebula, buraki, kalafiory, groch, fasola, owoce krajowe i zagraniczne, świeże i suszone, grzyby, powidła, oliwa, oleje jadalne, konserwy jarzynowe i owocowe i t, p,
4. Pasza: siano, słoma, koniczyna, makuchy i t. p.

**II. Artykuły pochodzenia zwierzęcego.**

1. Mięso i jego przetwory: mięso wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drób żywy i bity, dziczyzna, słonina, wędliny, smalec, łój jadalny i t. p.
2. Ryby: żywe, śnięte, wędzone, mrożone, marynowane. przetwory rybne i t. p.
3. Nabiał i jaja: mleko wszelkie, śmietana, śmietanka, masło, sery krajowe i zagraniczne, jaja i t. p.

**III. Artykuły kolonialne i używki:** cukier, cukierki, herbata, kawa, kakao, czekolada i wyroby czekoladowe, ryż, cykoria, ocet, sól, pieprz, drożdże, proszki do pieczenia i t. p.

**IV. Potrawy i napoje** w restauracjach, mleczarniach, kawiarniach, jadłodajniach i t. p.

**V. Artykuły przemysłowe.**

1. Artykuły odzieżowe; bieliźnianie i galanteria: materiały i wyroby wełniane, jedwabne, bawełniane, lniane, gotowe ubrania, bielizna osobista i pościelowa, wyroby trykotowe, kołdry, kożuchy, wszelkie obuwie, kapelusze i czapki, galanteria (np. przybory podróżne, spinki, grzebienie i t. p.) przybory sportowe i t. p.

2. Artykuły opałowe i oświetleniowe: węgiel, koks, miał węglowy, brykiety, torf, drewno opałowe, nafta, świece i t. p.
3. Artykuły budowlane: cegła, wapno, cement, drzewo budowlane wszelkiego rodzaju, żelazo budowlane, gwoździe, blacha cynkowa i ocynkowana, płyty kuchenne, okucia żelazne, piecyki kuchenne, wyroby śrubowe, wanny żeliwne, artykuły do instalacji elektrycznej, gazu, wodociągów, centralnego ogrzewania i kanalizacji, szkło, kafle, dachówki, eternit, papa i t. p.
4. Artykuły gospodarstwa domowego: urządzenia domowe (np. stoły, szafy, łóżka, krzesła), naczynia żeliwne, blaszane, gliniane, fajansowe, porcelanowe, drewniane i szklane, przybory do jedzenia, szczotki, pasta do obuwia, pasta i wosk do podłóg, mydło, zapałki, soda, lampy i szkło do lamp, żarówki, benzyna, terpentyna i t. p.
5. Wyroby gotowe dla produkcji i użytku gospodarstw rolnych: maszyny i narzędzia rolnicze oraz ich części (np. kieraty, siekarnie, siewniki, pługi, brony, odkładnice, lemiesze, kosy, sierpy, widły, łopaty, szpadle, piły, siekiery i t. p.), wyroby żelazne (np. łańcuchy, drut, hacele, hufnale, żelazo handlowe i t. p.), niektóre artykuły chemiczne (np. smoła, dziegieć, smołowiec, smary do maszyn rolniczych i wozów, karbolineum, pokosty, olej lniany, siny kamień, formalina, sól bydlęca, nawozy sztuczne), powrozy, worki i t. d.
6. Wyroby gotowe dla produkcji i użytku rzemiosła: przybory stolarskie, ślusarskie, krawieckie i t. p. tokarki, szliferki, wiertarki, maszyny do szycia i t. p.
7. Przybory szkolne i materiały piśmienne: pióra, ołówki, gumy, atrament, papier, bibuła, zeszyty, przybory rysunkowe i t. p.
8. artykuły sanitarne: środki opatrunkowe i dezynfekcyjne (gaza, wata, lignina i najniezbędniejsze artykuły codziennej higieny), termometry i t. p.
9. skóry: wyprawione i surowcowe bydlęce, cielęce, świńskie, baranie, końskie do wyrobu uprzęży, obuwia i galanterii skórzanej i t. p.

(Przedruk z Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. Nr. 35 z dnia 10 grudnia 1936 r.)



Prenumerata: roczna **12 zł**, półroczna **6 zł**, kwartalna **3 zł**, miesięczna **1 zł**. Cena nr. pojedyńczego **30 gr**.
Gazeta wychodzi tygodniowo. — Reklamacje z powodu nieotrzymania poszczególnych numerów „Gazety Urzędowej pow. katowickiego" należy wnosić do właściwych urzędów pocztowych lub Administracji niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru; późniejsze reklamacje będą uwzględnione tylko po uiszczeniu ceny reklamowanego numeru.
„Gazetę Urzędową pow. katowickiego" można zamawiać i płacić w wszystkich urzędach pocztowych
Ogłoszenia: Ogłoszenia drukuje się po uiszczeniu całkowitej należności przy zamówieniu.

Tłoczono w Drukarni Siemianowickiej (wł. P. Pronobis) w Siemianowicach Śl. ul. Staszyca 17 — tel. 231-08.